

Warszawa, 7 lipca 2022 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-I.431.1.29.2022

Pani
Barbara Stępnik
Wójt Gminy Szczawin Kościelny

Urząd Gminy w Szczawinie Kościelnym
ul. Jana Pawła II 10
09-550 Szczawin Kościelny

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy Mariola Wajszczak – starszy inspektor wojewódzki i Hanna Makówka – specjalista w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadziły w dniach od 30 marca do 13 kwietnia 2022 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy w Szczawinie Kościelnym, z siedzibą przy ul. Jana Pawła II 10.

Kontrolą objęto stan realizacji zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie prowadzenia ewidencji ludności, w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 18 marca 2022 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 7 czerwca 2022 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Pani Wójt wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135, ze zm.).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

W kontrolowanym okresie przyjęto 99 zgłoszeń pobytu stałego³, 25 zgłoszeń pobytu czasowego⁴, 23 zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu stałego obywateli polskich. Ponadto wydano z urzędu 99 zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały, 14 zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt czasowy na wniosek złożony przy zameldowaniu, 68 zaświadczeń zawierających odpis przetwarzanych danych wnioskodawcy zawartych w rejestrze mieszkańców lub w rejestrze PESEL oraz 1 decyzję administracyjną w sprawach meldunkowych.

W okresie objętym kontrolą nie wpłynęły do organu zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu czasowego obywateli polskich i cudzoziemców, zgłoszenia wymeldowania miejsca z pobytu stałego cudzoziemców, zgłoszenia wyjazdu i powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej trwającego ponad 6 miesięcy, jak również nie wydawano decyzji administracyjnych o odmowie udostępnienia danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i z rejestru PESEL ani postanowień o odmowie wszczęcia postępowania na wniosek o udostępnienie danych jednostkowych przez podmiot zobowiązany do korzystania z urządzeń teletransmisji danych.

Kontroli poddano 10 zgłoszeń pobytu obywateli polskich⁵, 2 zgłoszenia pobytu cudzoziemców⁶, 5 zgłoszeń wymeldowania miejsca z pobytu stałego obywateli polskich, 3 zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt czasowy wydane na wniosek przy zgłoszeniu zameldowania, 5 wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców lub rejestru PESEL, 5 zaświadczeń zawierających odpis danych wnioskodawcy przetwarzane w rejestrze mieszkańców oraz w rejestrze PESEL, a także 1 decyzję administracyjną w sprawie meldunkowej⁷.

Zgłoszenia pobytu i wymeldowania składane były na formularzach zgodnych z wzorami określonymi w załącznikach nr 1, 2, 3 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego⁸ i zawierały wszystkie wymagane dane.

Wydane z urzędu zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt stały wydane zostały niezwłocznie, w każdym przypadku w dniu przyjęcia zgłoszenia pobytu. Zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt czasowy wydane na wniosek przy zameldowaniu zostały wydane

³ W tym 98 zgłoszeń pobytu obywateli polskich i 1 zgłoszenie pobytu cudzoziemca.

⁴ W tym 24 zgłoszenia pobytu obywateli polskich i 1 zgłoszenie pobytu cudzoziemca.

⁵ W tym 5 zgłoszeń pobytu stałego i 5 zgłoszeń pobytu czasowego.

⁶ W tym 1 zgłoszenie pobytu stałego i 1 zgłoszenie pobytu czasowego.

⁷ Oznaczenia wszystkich spraw poddanych badaniu wskazano w arkuszach ustaleń kontroli, które dołączono do akt kontroli.

⁸ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego (Dz. U. poz. 2411, ze zm.).

niezwłocznie, z zachowaniem terminu określonego w art. 217 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego⁹, były zgodne z obowiązującym wzorem i były kompletne. We wszystkich przypadkach poddanych kontroli prawidłowo udokumentowano doręczenie wydanych zaświadczeń. Za wydanie 1 zaświadczenia wydanego na wniosek pobrano opłatę skarbową w prawidłowej wysokości, natomiast wydanie 2 zaświadczeń nastąpiło nieodpłatnie na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. f ustawy o opłacie skarbowej¹⁰.

Udostępnianie danych w trybie jednostkowym z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL następowało na podstawie wniosków złożonych przez uprawnione podmioty, określone w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności¹¹, po wykazaniu interesu prawnego. W przypadku wszystkich spraw udostępnienie danych nastąpiło nieodpłatnie¹². Zakres udostępnianych danych był zgodny z żądaniem wnioskodawców.

Poddana badaniu decyzja o umorzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymeldowania wydana została zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową organu oraz doręczona została za pokwitowaniem, ze wskazaniem daty doręczenia, zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 oraz art. 46 § 1 k.p.a.

Zaświadczenia zawierające odpis przetwarzanych danych wydano na podstawie pisemnych, kompletnych wniosków zainteresowanych osób, z zachowaniem terminu określonego w art. 217 § 3 k.p.a. W 3 przypadkach zaświadczenia wydane zostały zgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy. Za wydanie zaświadczeń w 4 przypadkach pobrano opłaty skarbowe w wysokości określonej w części II pkt 2 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej, natomiast w 1 przypadku wydanie zaświadczenia nie podlegało opłacie skarbowej na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b ww. ustawy.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

- w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania zamieszczono prośbę o zgłoszenie się osoby wymeldowywanej do urzędu w sprawie o wymeldowanie jej z miejsca pobytu stałego¹³ - w charakterze wezwania, zamiast ewentualnego pouczenia o możliwości wypowiedzenia się

⁹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2021 r. poz. 735, ze zm.), dalej k.p.a.

¹⁰ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz., 1923, ze zm.)

¹¹ Ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191).

¹² W 3 przypadkach, na podstawie art. 53 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności, a w 2 na podstawie art. 54 ww. ustawy.

¹³ W charakterze strony, w terminie 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia.

przed wydaniem decyzji co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, na podstawie art. 10 k.p.a.¹⁴,

- poddane kontroli 3 zaświadczenia zawierające odpis przetwarzanych danych oraz 2 odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców, a także zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie wymeldowania osoby, zawierają oznaczenie Urzędu Gminy, a nie organu, pomimo, że do ich wydania uprawniony jest organ,
- nie zamieszczono pełnego uzasadnienia prawnego w decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie wymeldowania osoby z pobytu stałego, czym naruszono art. 107 § 3 k.p.a., zgodnie z którym decyzja zawiera uzasadnienie faktyczne i prawne, przy czym uzasadnienie prawne zawiera „(...) wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa”,
- w poddanej kontroli decyzji o umorzeniu postępowania i zawiadomieniu o wszczęciu na wniosek postępowania, w sprawie wymeldowania z pobytu stałego – błędnie wskazano datę wszczęcia postępowania oraz datę złożenia wniosku do urzędu gminy, określając ją na dzień sporządzenia zawiadomienia¹⁵, pomimo że zgodnie art. 61 § 3 k.p.a. datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej. W konsekwencji strony zostały wprowadzone w błąd w zakresie faktycznej daty wszczęcia postępowania,
- w poddanych badaniu zgłoszeniach pobytu stałego oraz 2 wnioskach o wydanie zaświadczenia zawierającego odpis przetwarzanych danych wnioskodawcy, w aktach spraw nie znajdowały się egzemplarze aktowe wydanych zaświadczeń, o których mowa w art. 32 ust. 1 oraz art. 45 ust. 2 i 2a ustawy o ewidencji ludności¹⁶. Ich brak uniemożliwił weryfikację danych pod kątem zgodności z art. 32 ust. 3 oraz art. 45 ust. 2b ustawy o ewidencji ludności oraz właściwej podstawy prawnej.

¹⁴ Zgodnie z wyjaśnieniem Sekretarza Gminy z 6 kwietnia 2022 r. „Organ w celu zapewnienia stronie czynnego udziału w sprawie, już na etapie zawiadomienia o wszczęciu postępowania wzywając osobę wymeldowywaną sugerował się wymogiem zawartym w art. 10 § 1 k.p.a., aby stronie umożliwić wypowiedzenie się w odniesieniu do żądania wnioskodawcy. Jednocześnie, mając na uwadze treść art. 33 § 1 ustawy o ewidencji ludności, że w przypadku potwierdzenia faktów wskazanych we wniosku osoba sama dokona wymeldowania”.

¹⁵ Zawiadomienie o wszczęciu postępowania sporządzono w dacie późniejszej niż data wpływu do Urzędu Gminy wniosku o wymeldowanie. W decyzji i zawiadomieniu wpisano datę „01.03.2022”, podczas gdy na wniosku znajduje się adnotacja z datą wpływu 28.03.2022.

¹⁶ Zgodnie z wyjaśnieniem Sekretarza Gminy z 6 kwietnia 2022 r. „Zaświadczenia wydawane na wniosek, zawierające odpis przetwarzanych w rejestrze mieszkańców (...), generowane były w 1 egzemplarzu i niezwłocznie przekazywane wnioskodawcy. Brak kopii, wynika z faktu, iż wydane zaświadczenia dotyczyły danych adresowych, a na wnioskach znajdują się podpisy wnioskodawców potwierdzających otrzymanie zaświadczenia (...)”.

Przedstawiając powyższe, realizację zadania z zakresu prowadzenia ewidencji ludności, ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych uchybień.**

Mając na uwadze powyższe ustalenia, zobowiązuję Panią Wójt Gminy Szczawin Kościelny do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień, a w szczególności do:

- poprawnej realizacji obowiązku określonego w art. 10 k.p.a. dotyczącego umożliwienia stronom wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań,
- właściwego oznaczania organu w nagłówkach: zaświadczeń zawierających odpis przetwarzanych danych zawartych w rejestrze mieszkańców lub w rejestrze PESEL, odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców oraz zawiadomieniach o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymeldowania osoby,
- zamieszczania uzasadnienia prawnego, w decyzjach o umorzeniu postępowania w sprawach o wymeldowanie, zgodnie z wymogiem określonym w art. 107 § 1 pkt 6 i § 3 k.p.a.,
- właściwego określania w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawach meldunkowych oraz w decyzjach o umorzeniu postępowania – daty złożenia wniosku o wymeldowanie i daty wszczęcia postępowania na wniosek, tj. z uwzględnieniem dyspozycji określonej w art. 61 § 3 k.p.a.,
- sporządzania egzemplarzy aktowych wydawanych zaświadczeń, o których mowa w art. 32 ust. 1 oraz art. 45 ust.2 i 2a ustawy o ewidencji ludności, zgodnie z § 60 ust. 4 instrukcji kancelaryjnej.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Panią Wójt na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

*Z up. Wojewody Mazowieckiego
Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli*